

გ ვ ე ნ დ ი ა ვ ე მ ს ა ს

ეროვნული
ბიულთეტი

რ ე ლ ა მ ე ნ ი ა.

საკუთრო მასალა უნდა იყოს დაწერილი გარკვეულად და ერთ გვერდზე. წერილში აღნიშნულ უნდა იყოს ავტორის ვინაობა და მისამართი. დაუბეჭდველ საგანთრო მასალას რედაქცია არ ინახავს და მის შესახებ არავითარ მიწერა-მოწერას არ ცის რედაქციას.

რედაქცია ღიაა: დღის 8—2 საათამდე და საღამოს 6—7 საათამდე.

მისამართი: ქუთაისი, თბილისის ქ., ფინხაძის ს. ფოსტის ბარამი: Кутайси, поч. ящик № 89. ტელეფონი: № 16.

კ ა ნ ც ი რ ა.

განეთის ფასი: ერთი წლით 50 მან. 6 თვით 27 მან. 3 თვით 13 მან. 50 კაპ. ერთი თვით (შეზღვევა ქუთაისში) 4 მან. 50 კაპ. განცხადების ფასი: სტრიქონი პეტრიტის პირველ გვერდზე 50 კ. უკანასკნელზე 40 კ. ქალაქ გარედან მიღებული განცხადება ღირს ერთი ორად. სამგლოვიარო განცხადება: თითოეული არა უმეტეს სამი გამოცხადებისა 1 საათამდე 10 მ., 1 საათს უმეტეს 13 მან. კანტორა ღიაა: დღის 8—2 საათამდე და საღამოს 5—7 საათამდე.

ს ი ა № 2

საპარტიო-საზოგადოებრივი მართლმადიდებელი სასახლის საპარტიო კანდიდატებისა, შ. მუთისიძისა, მუთისის მარაში.

- წერილი ვასილ გიორგიძე — ქუთაისის ქალაქის საბჭოს ხმოსანი, პუბლიცისტი, ექიმი, საქართველო-ეროვნულ საბჭოს წევრი.
- ჯადარიძე ტრიფან მისაილის ძე — გარეულის სახელობის სასწავლებლის გამგე, პუბლიცისტი, პედაგოგი, უნივერსიტუტის საზოგადოების ქუთ. განყოფილების თავმჯდომარე.
- ნაზაროვი დიმიტრი ალექსანდრეს ძე — ექიმი, ექიმათა პროფესიონალურ კავშირის თავმჯდომარე.
- საყვარელიძე ალექსანდრე სვიმონის ძე — საერთოეროვნო ნდაბის საზოგადოების ბანკის გამგეობის თავმჯდომარე, წამყვანი ექიმი.
- თორაძე ალექსანდრე დავითის ძე — პუბლიცისტი, პედაგოგი, ქალაქის საბჭოს ხმოსანი.
- ჩი ოვანი ილია მანუჩარის ძე — ქუთაისის სახანო-პალატის უფროსი.
- ფაღვანელიძე ვასილ ივანეს ძე — სასტუმრო-აგრონომი.
- ელაშვილი არან იაკობის ძე — კომპოზიტორი.
- პურადაშვილი ივანე ისაკის ძე — აზოგო-ღონის კომერციულ ბანკის ქუთ. განყოფილების გამგე, დრამატულ საზოგადოების თავმჯდომარე.
- ბარათაშვილი გრიგოლ საჩინოს ძე — წამყვანი ექიმი.
- ბასლაძე ტროფიმე ლუკას ძე — კომპოზიტორი.
- დგებუაძე გრიგოლ შერაბის ძე — მღვდელი.

ხელის მომწერთა საყურადღებოთა.

გან. ჩვენი ქვეყნის კანტორა სთხოვს ხელის მომწერთ, რომელთაც ვადა გუთ თვდათ ან უთავადებთ დროზე შემოიტანონ ხეცდრი ფული, უკიდურეს შემთხვევაში კანტორა იძულებული იქნება შესწევტოს განეთის გუნა.

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტია.

სუთშაბათი, აგვისტოს 8, საღამოს სრულ 6 საათზე, ძე. თბილისის ქუჩაზე ი. წიწმყარიშვილის ბინაზე, სადაც მოთხოვნილი დროებითა პარტიის ბიურო, დანიშნულია სამთო უზნის პარტიის წევრთა

ს ა მ რ თ ო კ რ ე მ ა

მოსწერებს წიკითხავს ა. თორაძე: დასწრება სავალდებულოა.

კეილის ექიმები

მ. ი. ახმედზიანი და მ. ა. პრუშლიანოვა
ღებულბოტენ ავადმყოფებს ყოველ დღე, დღის 9 ს.—2 ს. და საღამოს 5 ს.—7 ს. მისამართი: ქარვასლის ქ. მურადოვის სახლი, კლ. გინაზისის პირდაპირ. ფგ. 31

მუთისი 8 აგვისტო

მართველობა საზოგადოთ ქართველებს ერთი გლახა ჩვეულბე გუქქეს: აველი-ფერში, რასაც უნდა ვეკუთვდეთ, აჭარბებული ვართ. აველი-ფერში ეჭვარობთ და არსად სიღნეუ არ გვეტყობა. აჭარბება ჩვენი ისტორიული თესება.

საზოგადო და სახელმწიფო საქმეებში, სადაც სიღნეუ და ორმა აზროვნება საჭიროა, ჩვენ ვიწინთ ადვოკატობას: უპრობო ეჭვარობით, ვარყვეთ და გარკვეული სახე ჩვენი არსად ჩანს. აჭარბება შეიძლება ერთი ცხოვრებაში, პირად ბუნებურების ძიებაში: ინდივიდუალურ ცხოვრებაში აჭარბებას კიდევ შეიძლება კაცმა მოუწახოს მახვი. მაგრამ, ვიმოკრებთ აჭარბება სახელმწიფო და საზოგადო საქმეებში ყოველდ შეუძლებელია.

საჭიროა "ნატურმძიცა"

მოღველისთვის. პირობები და სურათი გაცხადილ უნდა იქნეს ჩვენი ქვეყნის რედაქციაში მხატვარ სახეჯასისთვის.

გულდათუთქული სოფიო დიმიტრის ასული გლუშაკოვისა აუწყებს ნათესავთ, მეგობართ და ნაცნობთ, რომ 4 აგვისტოს დღით ცვირას საღამოს 8 საათზე ხანგრძლივი ავითყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა უძვირფასესი შეულლე

პროვიზორი დავით ვასილისძე გლუშაკოვი

რომელსაც ვასილენბენ ხონს 8 აგვისტოს დღით ხუთშაბათს, ნაშუადღევს 3 საათზე, დაკრძალვა დანიშნულია 10 აგვისტოს (ახალი სტილი) დღით შაბათს ნაშუადღევს 4 საათზე ხონის მაცხოვრის ეკლესიაზე. პანაშვიდი ყოველ დღე, საღამოს 6 საათზე, ორპირის ქუჩა. საკუთარი სახლი.

4 აგვისტოს დღით ცვირას საღამოს რვა საათზე ხანგრძლივი ავითყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა

პროვიზორი

დავით ვასილის ძე გლუშაკოვი.

რასაც მოწუხარებობთ აუწყებენ ამხანაგებს და პატივცემულ საზოგადოებებსა პროვიზორები სპირდიან გიორგის ძე ნიეჩაძე და იასონ კონსტანტინევეს ძე გრიგოლაშვილი. პანაშვიდი ყოველ დღე საღამოს ექვს საათზე, ორპირის ქუჩა, საკუთარი სახლი.

ღმრთე ქაშუხარებულნი მძება მიხეილი და ვლადიმერო, რძლები ნინო და ცირააა და დისწული ოლია ზუბენკო აუწყებენ ნათესავთ, ნაცნობთ და მეგობართ გარდაცვალებას

პროვიზორის

დავით ვასილის ძე გლუშაკოვისას.

პანაშვიდი ყოველ დღეს საღამოს ექვს საათზე ორპირის ქუჩა საკუთარი სახლი.

ღრმად დაწუხარებული სომაში დიმიტრი ბარქაია, სიღნეუი ელენე ბარქაიასა, ქვასლები ბავრატ იოსელიანი და მხეილ დიმიტე, ცოლის დეი ოლია იოსელიანისა, ალექსანდრა დეიძისა და მარულია ბარქაია აუწყებენ ნათესავთ, ნაცნობთ და მეგობართ გარდაცვალებას პროვიზორის

დავით ვასილის ძე გლუშაკოვის

პანაშვიდი ყოველ დღე, საღამოს ექვს საათზე ორპირის ქუჩა საკუთარი სახლი.

შორაბნის მხარის საერობო საარჩევნო კომისია აუწყებს საზოგადოებას, რომ

ს ა ე რ ო ბ ო ა რ ჩ ი ე ვ ნ ე ბ ი

მოხთება 25 აგვისტოს.

პარტიები და ჯგუფები ვალდებულნი არიან წარმოადგინონ კანდიდატთა სიები 10 აგვისტომდე. ამომრჩეველთა სიების ვადასინჯვა და შესწორება შეიძლება 24 აგვისტომდე. მხარა დაყოფილთა 5 რაიონთა, აქედან ყვირისლის რაიონი ირჩევის 7 ხმოსანს ქ. ყვირისის, ხარაგაულის, კიათურის, საჩხერის და ჩხარის რაიონებში ცხრა-ცხრა ხმოსანს. პარტიები ვალდებულნი არიან კანდიდატთა სიები თვითონ დასტამბონ.

დ ლ ე ს.

წამილი.

მეთაური — ქართველობა და „აორინტაცია“.

L. — არჩევნებისათვის.

კ. ლომიძე — დასკვნები და გვინებთ

ა. ხველდანი. — ქართლის შავიქვის მრეწველობა საყურადღებოთ.

კორესპონდენცია სამეგრელოდან.

ცნობები.

ბაქოში ოსმალებმა ბიჩრებოვს წინააღმდეგ მისცეს რომ მორჩილება გამოაცხადოს. მონარხისტები უკრაინაში. ხალილ ფაზა თბილისში. კანონი ადმინისტრაციის შესახებ. ლენინის დებულებები და სხვა.

მათხოვრის გეგმა

სონეტი.

ვით მათხოვარი, შორეული გამომგეწილი, უბედრო-მედით ვარიყული ცხოვრების ვახუ, დღორევილობა მოწყალების ღმობიერ ხმზე, უკმაყოფილო ნათხოვარი ხვედრი ნაწილი, და ვით მათხოვრის წამებაში ერთი ვეჭვს წილი, ჩემს შებრძობებას არ ინდოვებს არც არს დროს, თუმც მავნე ძალი ჩემს სხეულში დღიბინდოს... — მე კი ყოველთვის მასარდობებს ქუჩის ქორწილი. ჩემთან შიშობენ ყვევლები დახლოვებას, და გაუბრბან მწყურულ თვლებით ჩემს ნახ ვედრებას. მე მუდმივ აწი მივხვებ ბედის ქიშკარი, და წმიდა გრძნობის უბნადრო, ვით ღამის ჩრდილი, უსიყვარულოთ დამშეული, ვით მათხოვარი, დავ დღ და გზაში მიღარაჯებს სვი სიყვდლი.

შ ციხელი.

ურიაგოდ რდევას მთლიან ქართული მიწისას.

ხოლო მსათან ერთად ჩვენ მიანც ვეჯე ვით, რომ ქართველი მოქალაქის, ქართველ ხალხის მოველეობას შედგენს ამაშელოს მთელი თავისი ენეგია სერო-ოხული საქმისათვის, რომ განმტკიცებულ იქნას ჩვენს ქვეყანაში წესი, უფლება და სამართალი, რომ მით დასამაგებულ იქნას თვითნებობა, ძალადობა და ანარქია, ურომლისთ შეუძლებელი იქნება იმ საქირო სოციალურ კთხეათა ჯერო-ვნათ მოგვარება, რომელიც პირველ რიგში დააყენა ჩვენმა ცხოვრებამ.

ჩვენი სოციალისტების წარსულში მახინჯება მოქმედებამ თვისი ნაყოფი გამოიღო. ერის დროს ბოლშევიკებთან ერთად მუყაფ (და ცხლაც არც თუ ისე დამორჩილებ) ხალხის ნოქმედებამ ის ნაყოფი გამოიღო, რომ ჩვენი ქვეყანა დღეს ცეცხლის ალია გახვეული და ჯერ კიდევ არ დასრულებულა იმ ქართველთა სახლავების თხრა, რომელთა სიბაბუჯე ამ ცეცხლის ოღს წვირება. ყოველი ქართველი, ვინც უნდა იყოს იგი, ძალა აქეთ უნდა იყოს მიმართული, რომ ეს ანარქია სამუდამოთ ჩაქრეს, და შეიძლება კიდევ დახანს ვიქნეთ მისი ძმაზე გადაკიდების მოწმენი, თუ საეროობა საქმების მტკიცებულთა ადგილებში დიპიარის იხითმა ხალხმა, რომლებსაც უფრო ყაჩაღური „დღოლი“ აინტერესებს. ვინც სასოფლო თუ სამაზრო საქმეების დადებითი შეზამბა და მით საქართველოს სუვერენობისათვის განმტკიცების ხელის შეწყობა.

ჩვენ დრამა გვწამს, რომ სოციალისტთა ბლოკის გარეშე მოგვარებულ

შტაკთა ტრადიოთ, უეუფე ეს ასე გავრცელდა, არ შეიქმნება ქართული სახელმწიფო და ჩვენი საქმიანობა არასოდეს არ იქნება დღ ბოთი. ამ შტაკებით მხოლოდ გათარება ის სამარც, რომელიც სამუდამოთ ჩავენდება ისედაც გამარტული ჩვენი ქვეყნის ძალი და ღონე.

ერობის საქმეების წარმოება, რომელიც უნდა მოგვაროს ჩვენში მისმა განმტკიცებამ, შეუძლია მხოლოდ სახელმწიფოებრივ თვალსაზრისით მოაზროვნე ხალხს. ხალხს, რომლებსაც ყველაზე უფრო აინტერესებს ქართული სახელმწიფოს, ქართული მართის და ქართული სოფლის ბედი და არა იმ ხალხს, რომელსაც გარდა იმისა, რომ ერთ დროს ცეცხლითა და მხველით გზობდენ ერის სუვერენობის განმტკიცების იღეს, დღესაც ვერ წარმოუდგენიათ ეს და თუ ეროვნულ სამკაში სხედან, აზრი და გონება კიდევ დანგრეულ რუსეთისაკენ აქეთ. ქართველმა მოქალაქემ არ უნდა მისცეს ხმა იმ ხალხს, რომელსაც თავისი პირველი ნაბიჯითა და შიგ მოქმედებამ დაპირებთ ყველა მისი გამოკუთხდა და დღეს გამოჩნდა რა მისი დამორჩილების მხოლოდ დამარცხება და ჩენა, მხად ვრის თავის ოღსდაც სტრფილო პირველი ნომერი თვით ემბაქსაც კი დუთობს.

არავითარი რევე ამ შემთხვევაში. ქართველმა მოქალაქემ გვერდ უნდა აუხვიოს სოციალისტ პარტიების წევრობა, ამ მხოლოდ მომინტენო ხალხის სიგებს და თავისი ხმა დადებით მუშაობის მწარმოებელ ეროვნულ დემოკრატიულ პარტიის წევრობა სის მისცეს, არც ერთი ხმა სოციალისტებს!

ს ა ქ ა რ თ ვ ე ლ ო.

მთავროვის მოქმედება.

— დაველოს სასურსათო მინისტრის გამოაკვერის დეტალებს ჩვენს მოქმედებებში. — თხოვნა სინოდის კანტარისა 65.000 მან. დამატებით კრედიტის შესახებ — უარყოფილ იქმნას. — გიონის მთავრობის სამართველოს სახელზე 207.000 მ. კრედიტი მინისტრების და მათი ახსნაგების დასაქაყოფილებლად ჯამაგირების და საწარმოადგენლო ფულით ამ 1918 წლის ბოლოში ამ მილიონის ფონდიდან, ამ ფულის გა-

მორიცხებით ფინანსთა სამინისტროს მიერ სამართველოს სახელდახელო ანგარიში. — თხოვნა სინოდის კანტარისა 65.000 მან. დამატებით კრედიტის შესახებ — უარყოფილ იქმნას. — გიონის მთავრობის სამართველოს სახელზე 207.000 მ. კრედიტი მინისტრების და მათი ახსნაგების დასაქაყოფილებლად ჯამაგირების და საწარმოადგენლო ფულით ამ 1918 წლის ბოლოში ამ მილიონის ფონდიდან, ამ ფულის გა-

შეიქმნება ქართველთა შორის წევრობით, ვამ. საზოგადოებას ათი მილიონის ფონდიდან 2000 მ. კრედიტი ამაშობის და ვლადიმერ გობების დასაფლავებისათვის გაღებულ ხარჯების დასაფარავად.

სლოციანდოთა კომისიის თავმჯდომარე დიმიტრი თაყაიშვილის შავიკრ დინიშნის ვაგონი საქეთა მინისტრის ახსნაგ კანსტანტინე გვარამია. — უკრი თეჭვის რუსეთა ეროვნულ საბჭოს ელენავილიან გამოქვეყნულ რუს გლეხების დასასხლელად სიღნაღის მაზრაში მიწის მიყების შესახებ.

— ვაგენსა მთავრობის სამართველოს 1100 მ. კრედიტი ათ მილიონის ფონდიდან ჯამაგირების კომისიის ლევიდაციის საქმეებისათვის.

— უფურადღებოდ იქნას დატოვებული სახელმწიფო დაწესებულებებში მისამახტეათა ვაჭმირის თხოვნა სააღდგომო დახმარების და აპრილის ჯამაგირების შესახებ.

— ქეჭუთისის მცხოვრების გრაგოლ ხახატურისგან გარეულოცის თხოვნა ამა 2 აგვისტოს № 1202 თარიღით დაკმაყოფილებულ იქნას და თანახმად ამისა, ამერიღდან ის აწოდებულენ გრაგოლ ხახატურისგან გრაგოლი.

— თანახმად ფინანსთა მინისტრის დასკვნისა წესულ 30 ივლისის № 4471^{3/4} თარიღით, ვაგენსა შინაგან საქეთა მინისტრის ათ მილიონის ფონდიდან 8848 მ. 80 კ. კრედიტი სახელმწიფო თეატრის მცველების და ცეცხლის მქარაბელო რაზმის მასამახტეათა ჯამაგირების დასაქაყოფილებლად 1919 წლის 1 იანვარამდე.

კ ა ნ ე მ ო.

სახალხო მილიციის და ადმინისტრაციისა.

1) სოფლის წესებების დასაცავად ყოველ სოფლის საზოგადოებაში დარჩილ მუდმივი სასოფლო მილიცია ერთი სასოფლო კომისიის და ხუთი მილიციანერისგან.

2) სოფლის კომისიის ჯამაგირად დენიშნოს სამისი (300) მან. თეატრად, ხოლო საკანტელარო ხარჯებისათვის ოთხის ორმოცდაათი (450) მან. თეატრად და დაველოს მის, გარდა ყოველდღიური ჩვეულებრივი საქმისა, აგრეთვე სამოხილზატრო, სამხედრო-საქსენო მეგრისო სოფლის საზოგადოებაში სახელმწიფო გადასახადების აკრების და სხვა სათანადო საქეთა წარმოებას.

3) მილიციანერს მიეცეს ორას ჯოცი (220) მან. თეატრად.

4) საოფლო მილიციის ზემოაღნიშნული შტაკი შემოღებულ იქნეს 1918 წლ. აგვისტოს პირველიდან.

5) მილიციისათვის საქირო თანხა ცხრა მილიონი შეიდას ოცდასამი ათას ექვსასი (9. 273. 600) მან. ვალებულ იქნეს სახელმწიფოს ხაზინიდან.

შენიშვნა: სასოფლო მილიციისათვის საქირო თანხა მიმდინარე 1918 წ. ვალებულ იქნება სახელმწიფო ხაზინიდან, ხოლო ერთობის შემოღების შემდეგ, მომავალ 1919 წლ. იანვრის პირველიდან, ნაწილი ამ ხარჯისა დაველება ერობას.

6) სოფლის საზოგადოება სოფლის კომისიის თანამდებობაზე ირჩევს ერთ კანდიდატს და წარუდგენს მას მისი კომისიის დასამტკიცებლად. განსაკუთრებულ შემთხვევაში სოფლის კომისიის დანიშნავს გუბერნიის კომისიის.

7) მასობის კომისიის უფლება აქვს, თუ საქიროება მოიხივს, დროებით გვადიკენოს მილიციანერები ერთა საზოგადოებრივად შეიკრეს საზოგადოებაში.

8) მილიციანერებს შინა მიეცემა სოფლის მმართველობის მტნობაში.

9) სასოფლო მილიციის სამსახური აბავის ანთავისუფლებს სამხედრო ბეგარისგან. 1918 წ. აგვისტოს 2. ეროვნულ საბჭოს თავმჯდომარის ამხანაგე თაყაიშვილის. რუსულენოვანი მთავრობის თავმჯდომარის მოადგილე ნ. რამიშვილი.

სკილ-ფაშა თბილისში.

4 ივნისს, დამთ. თბილისში ბათიმიდან სტუმრად ჩამოვიდა კავკასიის ფრონტზე ოსმალეთის ჯარების მთავარსარდალი ხალიფაშა, თავის ამალით. აქ დარჩება რამდენიმე დღე.

იმედი უნდა ვიქონიოთ, რომ ბ. ხალიფა ფაშას პირდაპირ საქართველოს დედა ქალაქში ჩამოსვლა ხელს შეუწყობს საქართველოს რესპუბლიკის და ოსმალეთის შორის სადავო პოლიტიკური კითხვების სასურველად გადაწყვეტის და კეთილ მებრძოლურ დამოკიდებულების დამყარების და განმტკიცების მომავალში „ს. რეს.“

უცხოეთი.

უკანასკნელი ცნობები

სტამბოლში სომეხთა დღევანდელთან შესდგა ბიურო რომელსაც შინათ აქვს დასახული ტყვეობიდან განათავისუფლოს სომეხთა ბიუროს მეთაურობს. შავხახიანი.

ბიუროს მუშაობა უმეტესად რადიკალურ ტყვეობა ოსმალეთში აღწერილი არ არიან. ბიუროს დიდ დახმარებას უწყევს გოლანდის მთავრობა, ოსმალეთის მთავრობაც სერიოზულად ეყრება ამ საკითხს.

სტამბოლიდან მიღებული ცნობების თანახმად სპარსეთში შესდგა კოსტე ხელმემატეს მეთაურობით შესდგა სპარსეთის მთავრობა. შინაგან საქმეთა მინისტრად დანიშნულია სამსონ-ეს-სალტანი.

ივნისის უკანასკნელ რიცხვებში კონგრესში შესდგა სკანდინავიის მხარის მინისტრთა კონფერენცია, რომელზედაც განიხილეს სამივე სახელმწიფოს პოლიტიკური და ეკონომიკური მდგომარეობა. კონფერენციის წევრები მიიღო დანიის მეფე.

გ ა კ მ.

უკანასკნელი ცნობები.

განჯიდან მიღებული ცნობების თანახმად ოსმალთა ჯარმა უკვე დაიკავა მდინარის საზღვრებში და ქალაქის მდებარეობა ადგილები. ორი დღის განმავლობაში ქალაქში ომი გრძელდებოდა. ბიერეხოვი ოსმალთა ჯარს დიდ წინააღმდეგობას უწყევდა. ოსმალეთის მთავრობამ ბიერეხოვის ულტიმატუმი წარუდგინა რომ თავისი ნებით დაიხდეს. ბალახარისა და თბილისის შუა რკინის გზის მოძრაობა ამ დღეებში დასრულდა.

რ უ ს ე თ ი.

მოკავშირეთა კონფერენცია.

პეტროგრადის დიპლომატიურმა წრემ უკანასკნელ მიიღეს, რომ მოკავშირეთა კონფერენცია, რომელიც უნდა მომხდარიყო მიმდინარე თვის ბოლო რიცხვებში ვაშინგტონში, დროებით გადაიდო. კონფერენციის გადადების მიზეზად ასახელებენ იაპონიის და შეერთებული შტატების მდგომარეობის გამოწვევებს.

უკრაინა

მონარქისტები კიევიში.

„კიევსკია მისლი“ იტყობინება, რომ ნოვოჩრკასკენ რომაინკოს თავიჯდომარეობით შესდგა ცნობილი საზოგადო მოღვაწეების კრება. კრებაზე განაცხადეს, რომ რუსეთის დასნა და მისი აღდგენა წინანდელ საზღვრებში მხოლოდ მონარქისტის საშუალებით შეიძლება.

გაზ. „უკანასკნელი ცნობა“ იუწყება, რომ კიევი უკანასკნელ დღეებში მოხდა მონარქისტთა თათბირი, რომელნიც მოვიდნენ მოსკოვიდან, პეტროგრადიდან და რუსეთის სხვა ქალაქებიდან.

სუთმაბათს, 8 აგვისტოს, ცირკის დარბაზში

დღეს ცნობილი ემიგრანტი და პოლიტიკური მოღვაწე, საქართველოს დამოუკიდებლობისთვის საზღვარ გარედ მებრძოლ კომიტეტის თავმჯდომარე

პეტრე სურგულაძე

წიკითხავს ლექციას

„დამოუკიდებელ საქართველოს საერთაშორისო მნიშვნელობა.“

ლექციის შემდეგ გამართება კ ა მ ა თ ი.

ბილეთები ამ თავითვე იყიდება ჟურნალ გაზეთების კანტორა „ემგრეთში“ ისილორე კვიცარიძისთან. დაწვრილებით აფიშებში.

დასაწყისი საღამოს სრულ 8 საათზე.

2-2

სალამი მამულიზვილთ!

პეტრე სურგულაძე.

მიხაკო წერეთელი.

გიორგი მაჩაბელი

დღეს ქუთაისს ეწვია ქართველი ერის ღირსეული შვილი პეტრე სურგულაძე. ვინც ოდნავ თვალყურს ადევნებდა საქართველოს განთავისუფლებისთვის ბრძოლას, ის გვერდს ვერ აუღლის ისეთ თავდადებულ ქართველს, როგორიც არის პეტრე სურგულაძე.

პეტრე სურგულაძემ მოღვაწეობა დაიწყო თბილისში, სადაც მასწავლებლობდა ქართულ გიმნაზიაში. 1902 წლებში ხელმძღვანელობდა ჟურნალ „აკადს“.

1903 წელს მან გამოსცა წიგნაკი „ეროვნული ენა“. 1910-ში დაარსა საკულთარი ქუჩის ნომერი, სადაც თავად მოღვაწეობდა საქართველოს განთავისუფლების საკითხს.

ეს ჟურნალი ჩემხელთა ეროვნულ მოძრაობაზე მოთავსებულ წერაღის გამო

მართველობამ დახურო და პეტრეს ერთი წლის-ცხენ მიუსაჯეს. მაგრამ მთავრობის გადაწყვეტილება ვერ ასრულდა. პეტრე საზღვარ გარეთ გაიქცა. პირველად ის ცხოვრობდა ოსმალეთში. ბოლო ხანებში კი გერმანიაში, სადაც დააარსა საქართველოს დამოუკიდებლობისთვის მებრძოლი კომიტეტი, რომელშიც შედის საქართველოს ამავე შვილი მიხაკო წერეთელი, გიორგი მაჩაბელი და სხვ.

აუსრულდა პეტრეს ნატერა, საქართველო განთავისუფლდა და ღირსეული შვილიც მშობელ მხარეს დაუბრუნდა.

დღეს პეტრე ქუთაისში ლექციას კითხულობს.

სალამი საქართველოს თავისუფლებითა თვის მებრძოლთ პეტრე სურგულაძეს, მიხაკო წერეთელს და გიორგი მაჩაბელს.

ლანიის დაკავშირება.

მიღებულია მოსკოვის რადიო სადგურიდან მოსკოვიდან გადამცემი. საბჭოთა მთავრობის, ცხოვრება შემატყობინოთ ფრონტის მდგომარეობა. მოსკოვიდან გამოცხადებენ 2000 წითელ გვარდიელი და ათი ჯგუფშინი მატარებელი.

ლ ა ნ ი ს ი.

ბაქოში. შმატყობინოთ ბაქოს მდგომარეობა. სად და რამდენ მანძილზე იმყოფებიან ოსმალეთი. საქაროა დახმარება თუ არა. გამოცხადებენ 1000 წითელ გვარდიელი და 5 ჯგუფშინი ვეტრობოლი. მსხვერპი ხშირი დადის, რომ ბაქო ოსმალებმა აიღეს.

ლანი.

საქართველოს საშუალო სასწავლებლების მასწავლებელთა კავშირის მეორე მოქმედი კურსები 7 აგვისტოს უკვე დასრულდა.

საერობო არჩევნები შორაპნის მაზრაში. შორაპნის მაზრაში საერობო

არჩევნები 24 აგვისტოს მოხდება. პოლიტიკურმა პარტიებმა ხმისმართ კანდიდატების სიები 10 აგვისტოსდის უნდა წარადგინონ. ამომრჩეველთა სიების შეწარმოება კი 24 აგვისტომდე შეიძლება. მასობრივად უნდა დაიწყოს კურსების რიგობები ირჩენს 5 სესიას, ხარაგაულის, კიბოლის, სანჯიანის და შირაქის ობლასტის კი კმაისტო მხრისა. პარტიებმა ცნობილთა სიები თვითონ უნდა დასტამონ.

სრმსილი. (დღევმ) ლენინების რაიონში 5 აგვისტოს მოწინააღმდეგეთა შემოტევა მარცხით დამთავრდა. საღამოთი დაღვა სრული სიწყნარე. ტყვეობიდან გამოტყვევებული ჯარის კაცი, რომელსაც პირადთ სუბერი ჰქონია მორჩაქესთან.

იკიკვი.

ჩვენი გაზეთი 6 აგვისტოს უკმის გამო არ გამოსულა.

ლექცია. დასავლეთ საქართველოს სასწავლებლების მასწავლებელთა კავშირის დაჯგუფებით ამ მოკლე ხანში ტრიფონ ჯაფარიძე წიკითხავს ლექციას შემდეგ თემაზე: „საქართველოს დამოუკიდებლობის იდეა“.

სახალხო მასწავლებელთა კურსები. 5 აგვისტოს ქუთაისში გაიხსნა სახალხო მასწავლებლების კურსები. კურსები გახსნა მიხ. გაგაშელმა. ამ დღესვე ტრ. ჯაფარიძემ წიკითხავს ლექცია „გაეროვნებული სკოლა და სახალხო მასწავლებელთა დანიშნულება.“ დანარჩენი ლექციების კითხვას სისტემატიურად განგარობენ.

პარტიული ხსენება.

შბათს, აგვისტოს 4-ს წმ. ნინოს სასწავლებლის დარბაზში გაიმართა საქ. ერ. დემ. პარ. წევრთა საერთო კრება. მოხსენება წიკითხა ბ. ტრ. ფ. ნ. ჯაფარიძემ. მან დაწვრილებით გააცნო დამსწრეთ მიმდინარე პოლიტიკური მომენტი და აუბსნა მომავალი ერთის მნიშვნელობა.

საგუბერნიო კომიტეტის თავმჯდომარემ მ. მ. ალექსანდრე თორაძემ ღამის და მოხდენილს საუბრით მიიქცია დამსწრეთა ყურადღება რომელმაც დღის დაკვირვებით დასაფრთხა დღევანდელი საქართველოს მდგომარეობა და შემდეგ ისაუბრა სხვადასხვა პარტიულ კითხვებზე.

დასაუბრი და გლანება.

ჩვენი სოციალ-დემოკრატები მუდამ დღე გაიხსნან საქართველოს მცხოვრებთა დიდი უმეტესობა (ასნი ოთხმოცდაათი) მხარს ჩვენ გვიჭერენ.

ნეტკვი თუ მართლა სჯერათ?

ამაზე რიხინად და თავმოწონედ გეტყვინა: მიხედნით, ხშირი დიფავლეთი წინაგო, რომ ეს ფაქტიაო. თუ ყუთში ჩაყრილი კონფერტეს დაიფლეთ, მართლაც აღმოჩნდება, რომ პირველი ნომერი უფრო მეტია, მაგრამ, ეს მხოლოდ და მხოლოდ სოციალ დემოკრატების მიხერხებას მოწმობს და არა იმას, რომ ჩვენი ხალხი, კერძო საკუთრების მოტრფილყო, ამ საკუთრების დატყობილ მტერს, სოც.-დემოკრატობს, უსვადებს წნობას. ჩვენი ხალხის უმეტესობა რომ სოც.-დემოკრატული იყოს, მაშინ ვიტყვილით: გადაუბრუნდა ქვეყანას თვლი, გონება, ყურო.

რადგან, მიხედ და მიხედ, მათ მიერ მოქმედაკრულ ფაქტებზე გვიითხებენ, ჩვენ ვეტყვით ვადაკრით ჰეგელის სიტყვებს: „მით უარესი ფაქტებისთვის“.

ჩვენ ძლიერ კარგად ვიცით, რომ თვით სოც.-დემ. მამათ მთავარი მარტყი და ენგელის და იმთ მიმდევარნი, ზებელი, კულტეს, პლენაროვი და ჩვენი დიდ ყორდანაც, გადაკრით ამბობენ, რომ გლანის შესაუბრე მიწის მუშა, სოც.-დემოკრატის მოწინააღმდეგეთა, მათ შორის მოხდენილთა და მტრობა არჩებოზის ერთი რუსი სოც.-დემოკრატ, (დგრფენსკი) იქამდეც ვი მივიდა, რომ საქვე. გლანში პროლეტარიატს ისე ჰვავს როგორც ზაყაყი ჰანაშვილს. თვით ისიც

ახალი ამბავი

ქ მ თ ა ი ს ი.

პარტიული კრება. შბათს, 10 აგვისტოს საღამოს 7 საათზე წმ. ნინოს ქალ-

